

Agnieszka Mikina

Ośrodek Doradztwa Zawodowego ŁCDNiKP

PLANOWANIE DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ – BIZNESPLAN MAŁEGO PRZEDSIĘBIORSTWA¹

IV etap edukacji

Cele kształcenia

Cel ogólny:

- przygotowanie uczniów/uczennic do podejmowania decyzji dotyczących prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek i planowania tej działalności.

Cele szczegółowe:

uczeń:

A. Na poziomie podstawowym potrafi:

- zidentyfikować potencjalne obszary prowadzenia działalności gospodarczej,
- wskazać formy pozyskiwania kapitału przez małe przedsiębiorstwa,
- wskazać podstawowe działania marketingowe nakierowane na osiągnięcie sukcesu na rynku,
- wskazać wagę planowania przy rozpoczynaniu działalności gospodarczej,
- wskazać cele tworzenia biznesplanu,
- zidentyfikować elementy biznesplanu,
- wskazać elementy otoczenia przedsiębiorstwa (rynek, nabywcy, dostawcy, konkurencja),
- zidentyfikować elementy strategii marketingowej przedsiębiorstwa,
- zidentyfikować podstawowe wydatki związane z uruchomieniem przykładowego przedsiębiorstwa,
- opracować elementy prostego biznesplanu;

B. Na poziomie ponadpodstawowym potrafi:

- dokonać analizy swoich predyspozycji do samozatrudnienia,

¹ Pomysł zajęć zaczerpnięto z doświadczeń Cockburn High School w Leeds, Wielka Brytania i opracowana w oparciu o program i podręcznik: A. Mikina, M. Sienna, *Przedsiębiorczość – klucz do sukcesu*, Wydawnictwo Rea, Warszawa 2012

- dokonać analizy możliwości pozyskania kapitału w oparciu o bieżące informacje rynkowe,
- przeprowadzić uproszczoną analizę rynku wybranego produktu lub usługi,
- wskazać funkcje i znaczenie biznesplanu przy rozpoczynaniu działalności gospodarczej,
- dokonać analizy struktury biznesplanu,
- przeprowadzić uproszczone planowanie marketingowe małego przedsiębiorstwa,
- przeprowadzić uproszczone planowanie finansowe małego przedsiębiorstwa,
- opracować i zaprezentować prosty biznesplan.

Metoda kształcenia (dominująca): metoda projektów.

Formy pracy: jednolita, zróżnicowana, indywidualna, grupowa².

Czas pracy: 6 godzin dydaktycznych.

Przebieg zajęć:

1. Zajęcia I – Przygotowanie do wykonywania projektów edukacyjnych – analiza możliwych obszarów realizacji projektu i predyspozycji uczniów/uczennic do samozatrudnienia

- Czynności organizacyjne.
- Nauczyciel/nauczycielka przedstawia cele bloku lekcji i zakładane osiągnięcia uczniów/uczennic.
- Nauczyciel/nauczycielka prezentuje podstawowe zasady wykonywania projektów edukacyjnych w grupach.
- Stosując metodę burzy mózgów uczniowie/uczennice podają możliwie dużo pomysłów na prowadzenie własnej działalności gospodarczej – małego przedsiębiorstwa. Nauczyciel/nauczycielka lub wybrany/a uczeń/uczennica zapisują pomysły na dużych arkuszach papieru (tak aby „bank pomysłów” na działalność gospodarczą był dostępny podczas kolejnych zajęć).
- Uczniowie/uczennice dokonują samooceny swoich predyspozycji do samozatrudnienia wykonując indywidualnie ćwiczenie (załącznik 1). Chętni uczniowie/uczennice prezentują wybrane odpowiedzi wskazując, które pytania w ćwiczeniu nie sprawiały kłopotów, a które przysparzały najwięcej trudności.

² Wykonanie projektów edukacyjnych w zespołach wymaga pracy uczniów/uczennic również poza zajęciami szkolnymi.

- Nauczyciel/nauczycielka dokonuje oceny aktywności uczniów/uczennic podczas zajęć.
- Praca domowa. Nauczyciel/nauczycielka rozdziela pomiędzy uczniów/uczennice zadania wyszukania podstawowych informacji nt. podstawowych źródeł finansowania małych przedsiębiorstw: kredyty bankowe (rodzaje i dostępność dla małych przedsiębiorstw), dotacje i pożyczki z funduszy pomocowych, inne formy np. leasing, franchising, factoring, venture capital.

2. Zajęcia II – Finansowanie przedsiębiorstwa i planowanie działalności gospodarczej w grupach projektowych

- Czynności organizacyjne.
- Uczniowie/uczennice przedstawiają krótko informacje zebrane nt. możliwości finansowania małego przedsiębiorstwa. Nauczyciel/nauczycielka uzupełnia i porządkuje informacje.
- Uczniowie/uczennice łączą się w 5–7-osobowe zespoły projektowe i wspólnie podejmują decyzje o profilu działania małego przedsiębiorstwa, którego biznesplan będą przygotowywać (można skorzystać z wypracowanego podczas poprzednich zajęć „banku pomysłów”) oraz wybierają lidera zespołu projektowego.
- Nauczyciel/nauczycielka prezentuje założenia projektu edukacyjnego w formie opisu projektu (załącznik 2) – uczniowie uzupełniają opis projektu zgodnie z wybranym przez siebie profilem działalności gospodarczej.
- Poszczególne zespoły konsultują wybrany profil działalności z nauczycielem/nauczycielką, a następnie rozdzielają pomiędzy siebie zadania związane z zebraniem wstępnych informacji nt. możliwości funkcjonowania planowanego przedsiębiorstwa na lokalnym rynku.
- Nauczyciel/nauczycielka dokonuje oceny aktywności uczniów/uczennic podczas zajęć.

3. Zajęcia III – Struktura biznesplanu

- Czynności organizacyjne.
- Uczniowie/uczennice analizują w grupach strukturę biznesplanu małego przedsiębiorstwa. Wskazują jego części i podstawowe cele planowania.
- Uczniowie/uczennice opracowują narzędzia do przeprowadzenia badań rynku w obszarze wybranego przez zespół zakresu działalności planowanego przedsiębiorstwa. Konsultują narzędzia badawcze z nauczycielem/nauczycielką.

Dokonują podziału zadań w zespole w celu wykonania badań rynku i opracowania ich wyników.

- Nauczyciel/nauczycielka dokonuje oceny aktywności uczniów/uczennic podczas zajęć.

4. Zajęcia IV – Planowanie finansowe i marketingowe działalności gospodarczej

- Czynności organizacyjne.
- Nauczyciel/nauczycielka dokonuje wrywkowej kontroli i oceny przygotowanych przez zespoły wyników badań rynku.
- Uczniowie i uczennice dokonują podziału zadań w zespołach i przygotowują elementy prostego biznesplanu – plan finansowy i plan marketingowy działalności gospodarczej wykorzystując opracowane wyniki badań rynku i korzystając z zawartych w podręcznikach przykładów.
- Nauczyciel/nauczycielka dokonuje oceny aktywności uczniów/uczennic podczas zajęć.

5. Zajęcia V – Opracowanie biznesplanu i przygotowanie jego prezentacji

- Czynności organizacyjne.
- Nauczyciel/nauczycielka konsultuje materiały wypracowane przez zespoły uczniowskie, zadaje pytania wiodące, przedyskutowuje z uczniami/uczennicami ewentualne zmiany.
- Uczniowie/uczennice opracowują końcową wersję prostego biznesplanu, sporządzają brakujące elementy biznesplanu.
- Nauczyciel/nauczycielka przypomina o zasadach dobrej prezentacji i sposobach oceniania efektów finalnych pracy uczniów.
- Uczniowie/uczennice w zespołach dzielą między siebie zadania związane z prezentacją efektów swojej pracy i zgodnie z ustaleniami przygotowują się do prezentacji.
- Nauczyciel/nauczycielka dokonuje oceny aktywności uczniów/uczennic podczas zajęć.

6. Zajęcia VI – Prezentacja biznesplanów małego przedsiębiorstwa

- Czynności organizacyjne.
- Zespoły uczniowskie wyznaczają przedstawicieli do prowadzenia oceny koleżeńskiej.

- Zespoły uczniowskie prezentują efekty swoich prac – opracowany biznesplan małego przedsiębiorstwa.
- Zespół oceniający przeprowadza ocenę koleżeńską.
- Zespoły uczniowskie dokonują samooceny.
- Nauczyciel/nauczycielka przeprowadza ostateczną ocenę pracy uczniów/uczennic wykorzystując obserwacje pracy zespołów nad projektami, ocenę koleżeńską prezentacji oraz samoocenę zespołów uczniowskich.

Ćwiczenie

Postaw się w roli osoby, która zdecydowała się podjąć działalność gospodarczą na własny rachunek. Odpowiedz na poniższe pytania:

1. Jakie są Twoje główne cele zawodowe, co chciałbyś/chciałabyś w życiu zawodowym osiągnąć?
2. Jak uważasz, co będziesz robić za 5 lat?
3. Czy potrafisz podejmować ryzyko, jakie było największe podjęte przez Ciebie ryzyko?
4. Co uważasz za swój największy dotychczasowy sukces?
5. Wymień trzy swoje cechy, które mogą ci pomóc w osiągnięciu sukcesu i trzy, które mogą osiągnięcie sukcesu utrudnić?
6. Który z rodzajów działalności gospodarczej istniejących na lokalnym rynku jest Ci najbliższy, najbardziej Cię interesuje?
7. Czy prowadząc działalność gospodarczą chciałbyś/abyś produkować, sprzedawać, czy świadczyć usługi?

³ Ćwiczenie na podstawie: A. Mikina, M. Sienna, *Przedsiębiorczość – klucz do sukcesu*, Wydawnictwo Rea, Warszawa 2012.

Załącznik nr 2

Tytuł projektu: Biznesplan (wpisz rodzaj
wybranej działalności)

Autorzy projektu: (wpisz osoby wykonujące projekt)

.....
.....
.....

Cel projektu: opracowanie biznesplanu (wpisz rodzaj
wybranej działalności)

Zagadnienia do rozważenia:

- Z jakich elementów składa się biznesplan?
- Jaki jest cel sporządzania biznesplanu?
- Jakie informacje płynące z rynku należy zebrać, aby przygotować biznesplan, w jaki sposób je zebrać?
- Jakie działania marketingowe należy podjąć, aby wejść na rynek i się na nim utrzymać?
- Jakie zasoby finansowe są potrzebne, aby rozpocząć działalność gospodarczą?
- Po jakim czasie przedsięwzięcie zacznie przynosić zysk?
- Jak ciekawie zaprezentować efekty pracy zespołu?

Kryteria oceny:

- rzetelność i terminowość wykonywanych prac,
- organizacja współpracy w zespole,
- jakość przeprowadzonych badań rynku i opracowania ich wyników,
- poprawność merytoryczna biznesplanu,
- sposób prezentacji,
- inne (dopisz inne kryteria
wynikające ze specyfiki wykonywanego projektu)